

"Draugas" Publ. Co., 1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application

LIEUVIŲ KATALIKŲ DIENRASTIS

"DRAUGAS"

Eina kasdieną išskyrus nedidelius.
PRENUMERACIJOS KAINA:
Metams \$5.00
Pusei metų \$3.00
Prenumerata mokosi išskaičiuoti. Lai-
kas skaitosi nuo užrašymo dienos
ne nuo Naujų Metų. Norint permai-
nyti adresą visada reikia prisijūti ir
senas adresas. Pinigai geriausia su-
siųsti išperkant krasoją ar ekspres-
"Money Order" arba įdedant pinigų
į registruotą laišką.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone McKinley 6114

Tomis dienomis "Draugo"
Redakcijoje nuolat pradėjo
dirbti gerbiama mūsų vei-
kėjas kun. Prof. Pr. Bučys.

Irlandija ir Ameri- kos Katalikai.

Paskutiniiais laikais Kali-
fornijos ir kitų valstijų dvasi-
škija vakaruose ėmė gana
darbščiai kelti Irlandijos lais-
vę. Vyskupai, kunigai ir pa-
saliniai rašo petičijas pre-
zidentui, kad užtarti už Airių
Zemę.

Prie tų darbų prisideda ir
Chicago Arkivyskupas J. V.
Mundelein. Jis jau nesikyla
yra parodęs, kad karštai ir pasek-
mingai užtaria už pavergtas
tautas.

Dabar augstai gerbiama-
s mūsų ganytojas surengė laišką
Suvenytų Valstijų presiden-
tui. Po tuo laišku pasirašę
jįsai, vyskupas A. I. McGavin
ir apie 600 kunigų, gimusių
Suvenytose Valstijose, arba
įgijusių piliečių teises joje.

Tą laišką nesius krasa, o
vežti nuvežti tam tikra vyrų
kuopa, arba delegacija. Ji su-
sidės iš dviejų tautų: Kiek-
ham Scandan bei Roberto E.
Crow ir iš trijų kunigų: O.
Sullivan, Fielding ir Kahill.

Savo laiške Arkivyskupas
ir kiti rašo, kad niekas iki
šiul nethręjęs taip didelės at-
sakomybės pasauko tautos,
kaip prezidentas Wilsonas, iš
kurio visa žemė tikisi pasto-
vios taikos, kad jo reikalavi-
mas laisvės pavergtoms ir ly-
gybės visoms tautomis pasie-
kė jas Europoje, kad viena iš
seniausių yra Airių Tauta,
kad Amerika užtardavo jos
reikalavimus ir teises, kad a-
merikiečiai negali ramiai ir

kantriai žiūrėti, kaip vienos
tautos skriaudžia kitas, kad
penki punktai minėti presiden-
to Wilsono apskelbime 28 rug-
sėjo išreiškia šviesių ameri-
kiečių mintį, kad tarp tautų,
kurios turi teisę pasinaudoti
presidento skelbiamomis lai-
mėmis yra ir airių tauta, kad
todėl pasirašiusieji Chicago
piliečiai prašo prezidento pa-
daryti taikos tarybose, arba
šiai, kad airiai patys galėtų
sau rinktis valdžią ir valdytis
sulig savo noro bei reikaliu.

Nors kartais vienas ar ki-
tas lietuvis susipyksta Ameri-
koje su airiais bažnytiniais, ar
kitokių reikalų daigte, bet tie

neišvengiamieji mažmožiai
dingsta, pasirodžius didžiai ir
šviesiai tautų laisvės saulei.
Dieve duok, kad Airija ku-
piliausiai ir kuogrečiausiai
įgytų tą, ko jai geidžia taip
praklinos dvasios augsti as-
menys, kaip katalikų vysku-
pai, ypač mus mylimiausis
Chicago Arkivyskupas.

Susizinojimas su Lietuva.

Sunku pasakyti, ar karė jau
pasibaigė, bet aišku, kad ji
baigiasi. Vieni norėtume grei-
čiau sužinoti, ką veikia mus
mylimieji giminės ir pažysta-
ni tėvynėje.

Judrus socialistai pasinau-
doja tuomi teisėtu ir gražiu
žmonių troškimu, sudaryda-
mi Komitetą Susizinojimo su
Lietuva. Didžiausia to komi-
teto silpnė yra jo partviš-
kumas.

Kol kas nėra reikalo sku-
bintis prie to Komiteto pagel-
bės, nes jis negalės nei nu-
siųsti į Lietuvą laiško, nei
gauti raštų iš ten, kol neprai-
šdės tikrieji krasos santikiai.
Atsidarius krasai tarp Lietu-
vos ir Amerikos, laiskai vaik-
ščios ir be Komiteto pagel-
bos.

Mes žinome ne vien pp. Jur-
gelionienės ir Žemaitės Komit-
tetą, bet ir kitų asmenų, ku-
rie, nesiskubindami garsintis,
rimčiau rengia susizinojimo
reikalą. Kada galima bus tą
susizinojimą pradėti, tada ir
"Draugas" praneš kokių bu-
du reikia ir prie ko kreiptis.

Vilniaus Vyskupas.

Iš lenkų dienraščio Dzien-
nik Narodowy ir iš p. Pakšto
pranešimų gauname žinoti,
kad į Vilnių tapo paskirtas
naujas vyskupas kun. Jurgis
Matulevičius.

Lenkai džiaugiasi, kad jis
nėšas litvomanas, "Darbinin-
kas" išreiškia viltį, kad jis
esąs chiegiečiams žinomas
sociologas lietuvis. Vieni jo
pavardę rašo Matulewicz, ki-
ti Matulaitis.

Kadangi lenkai iki šiol vi-
sai neatsižadėjusios tėvynės
lietuvis vadindavo litvoma-
nais, tai laikurie lyg bijosi, ar
naujas Vilniaus vyskupas
nėra sulenkejęs.

"Draugo" redakcija gerai
jį pažįsta, žino jo veikalus ir
gyvenimą. Tuomi žinojimu
pasiremdami mes tvirtiname,
kad vyskupas Jurgis Matule-
vičius yra geras ir karštas lie-
tuvis patrijotas, mylintys sa-
vo tėvynę ir tarnaujantis jai.

Jis pirmutinis į Žemaičių
Vyskupiją įvedė lietuviškas
kunigų rekolekcijas 1911 me-
tais; jis pirmutinis vyskupas
pasakys lietuvišką ingreso pa-
mokslų Vilniaus Katedroje.
Jis priklauso prie nedidelio
skaičiaus tų, kurie, nebudami
filologais specialistais, gra-
žiausiai vartoja mūsų kalbą,
kaip ana A. Smetona, kun. J.
Staugaitis ir kiti.

Tikroji jo pavardė yra Ma-
tulaitis. Ir taip jis buvo už-
rašytas Marijampolės gimna-
zijoje, kol įkinošio joje. Bet
Lenkijos mieste Kielece buvo
jo dėdė gimnazijos mokinio-
jas persidirbęs savo pavardę
Matulewicz. Kuomet jaunui
Sedis bus parašyta Matule-
wicz. Už pravardės išvaizdą
mums daug svarbesnė žmo-
gaus dvasia, jo įsitikinimai, jo
apsėjimas, jo rašyti ir lietu-
viškus laiškus straipsniai
prieš spaudos laisvės atgavi-
mą ir po to, jo skyrium at-
pažinti lietuviški leidiniai,
dokumentų, kuriuose jo pa-

Dar apie Mooney.

Kaikurie jau yra užmirę,
kad 1916 metais darbininkų
streikui esant 22 liepos tapo
pamesta bomba į tarpą susi-
rinkusios minios. Trys žmo-
nės tapo užmūšti ir apie ke-
turius dešimtis sužeista. Po-
liciija suėmė Tomą Mooney, jo
pačią Reną Mooney, Warren
K. Billings'ą ir keletą kitų.

Augštesnysis Kalifornijos
teismas paluosavo Reną Moo-
ney'ienę ir kitus kaip ne-
kalts, Billings'ą pasmerkė
visam amžiniui į kalėjimą ir už-
darė Folsom'e. Tamą Mooney
teismas pripažino, kad kaltas
pirmos rūšies žmogžudystės ir
už taitai pasmerkė jį pakarti.

Mooney'o apginėjai padavė
apeliaciją į Augščiausiąjį Su-
vienytų Valstijų teismą. Tas
pripažino, kad Kalifornijos
teismo ištarmė buvo teisinga,
todėl dviem metams nuo kaltes
praslinkus tapo paskirta Moo-
ney'ui pakarti 13 gruodžio
1918 m.

Daug buvo daroma visokių
pastangų su tikslu Mooney'ą
išteisinti, bet teismas laikėsi
savo ištarmės. Gubernatorius
taipgi laikėsi teismo pažiu-
rų ir neklaustė tų, kurie jį kalbi-
no dovanoti Mooney'ui. Gu-
bernatorius William D. Step-
hens viešame oficialiame raš-
te tvirtina, kad yra absurdas
(kvailystė) sakyti, huk Moo-
ney'as žuva kaip auka kovo-
je tarp darbdavių ir darbinin-
gų.

Tečias, gavęs laišką iš Su-
vienytų Valstijų prezidento
šiomis paskutinėmis lapkričio
dienomis Kalifornijos guber-
natorius mirties bausmę Tam-
mui J. Mooney'ui permainingi
amžino kalėjimo bausmę. Gu-
bernatorius nepasako, kokios
buvo priežastys, minėtos pre-
zidento laiške, tik tai atsako-
mybė už ištarmės permainingi
muo prisiima ant savęs.

Gavęs tą žinią, Mooney'us
atsakė raštu: "Gubernatorius
Stephensai: tamista maini-
kauji mano gyvybę. Aš rei-
kalauju, kad tamista atšauk-
tumei savo įsakymą, kuriuo-
mi mirties bausmę man per-
mainei į gyvą mirtį. Man ge-
riau yra garbingai numirti
mano budelių rankose negu
gyventi grabe. Aš esmi nekal-
tas."

Paprotys meluoti pasaulyje
yra labai praplėjęs ir išsiki-
nėjęs. Pagunda meluoti tvir-
tinant savo nekaltybę ypač
didelė yra tada, kada grėšia
mirties arba amžino kalėjimo
bausmė, kada matyti šiokis,
tokis pasekmingumas.

Iš vienos pusės stovi Moo-
ney tvirtindamas, kad jis ne-
kalts. Iš kitos pusės stovi
du augstieji teismai, suside-
danti kiekvienas iš keleto rim-
tų asmenų, tvirtindami, kad
jis kaltas. Kam dabar tikėsi-
me? Mažiau naudos iš seno
teismui negu pasmerkėjimui;

vardė buvo iškreipta.

Sventojo Tėvo brevė, ty-
raštas paskiriantis vyskupus,
remiasi taipgi oficialiais raš-
tiniais dokumentais, nemainy-
dama nei vienos raidės, todėl
ir šv. Tėvo rašte ir oficialia-
me paskyrimo apgarsinime
laikraštyje Acta Apostolicae
Sedis bus parašyta Matule-
wicz.

Už pravardės išvaizdą
mums daug svarbesnė žmo-
gaus dvasia, jo įsitikinimai, jo
apsėjimas, jo rašyti ir lietu-
viškus laiškus straipsniai
prieš spaudos laisvės atgavi-
mą ir po to, jo skyrium at-
pažinti lietuviški leidiniai,
dokumentų, kuriuose jo pa-

delto aš tikiu teismu.

Tamui Mooney'ui tiesą aš
pripažinčiu kitame; butent,
kad greita mirtis yra lengves-
nė už amžiną kalėjimą. 1906
m. Suvalkų kalėjime buvo su-
kintas vienas lietuvis už kru-
vinos revoliucijos kėlimą, bu-
vusį priežastin mirties kele-
tui asmenų. To lietuviu liki-
mas priklausė nuo Naumies-
čio pavieto tyrinėtojo. Kaiku-
rie kunigai prašė tyrinėtojo,
kad, kiek galėdamas, sumink-
štų suimto jaunikačio liki-
mą. Tyrinėtojas atsakė, kad
suimtąjį laukia mirties baus-
mė, bet kad, dedant pastan-
gas, galima būtų jį permai-
nyti į amžiną katorgą. "Tu-
rie tamistoms pasakyti, tarė
tyrinėtojas kunigams, kad to-
kiam jaunam vyrui, kaip su-
imtas, daug geriau yra mir-
ti susyk, negu keletą, ar ke-
lioliką metų sunkiai vargti."

Jei kada mirties bausmė
bus panaikinta pasaulyje, tai
dar gana užteks medžiagos
norintiems prirodyti, kad am-
žinoji kalėjimo bausmė yra
baisesnė už mirtį, ir kad ji
taipgi turi būti panaikinta.

Aš visgi sakyčiau, kad mir-
ties bausmę reikia panaikinti,
o amžinojo kalėjimo bausmės
negalima panaikinti. Baus-
mes reikia naikinti arba pa-
likti ne del jų sunkumo arba
lengvumo, o del to kaip jos
reikalingos arba nereikalin-
gos.

Visuomenė turi teisę apsi-
ginti nuo žmogžudžių ir kitų
kenksmingų asmenų. Šian-
dien žmogžudžių skaitlius, su-
lyginamai, mažas yra. Nėra
reikalo juos žudyti, nuo jų ga-
lima apsiginti uždarant juos
kalėjime ir užtektinai juos
saugojant, kad neišbėgtų. Dar
galima priversti juos dirbti,
kad pelnytų sau maistą, o ką
uždirbs viršaus tuomi sušelp-
ti mskraistųjų šeimynas.

Jei-gu kada nors užstotų
toki laikai, kada žmogžudžių
skaičius pasidarytų taip dide-
lis, jog visuomenė negalėtų jų
išsaugoti ir išmaityti kalėji-
muose, tai tada negalima bu-
tų peikti nei mirties bausmę.
Kol kas mes gyvename per-
mainos amžyje, Senovėje mir-
ties bausmė buvo iš reikalo;
šandie ji jau neberekalinga,
bet nei teisdarybės nei šiai-
p žmonių visuomenė to bereika-
lingumo dar neįsidėjo užtek-
tinai giliai sau į protą ir į
širdį, kad galėtų įvykti nau-
dinga permaininga.

Trumpai sakant aš malonė-
čiau, kad mirties bausmė bu-
tų visai panaikinta. Ginče
tarp Tamū Mooney'o ir teis-
mo, aš stoju už teismą. Ant-
galo aš atkartuju, kas pirma
buvo parašyta "Drauge", jog
minios kišimasis į teismo
priedermes varo civilizaciją ir
senos praeties verksmingas
tamsybes. Kun. Pr. Bučys.

vystės naikintojas žandarų
rotmistras Vonsiackis pas stu-
dentą Jurgį Matulevičių darė
kratą, ieškodamas lietuviškų
knygų, nes buvo sugriebęs ži-
nių apie jo santikius su kitais
kovotojais už lietuvių kalbos
ir tautos teises.

"Darbininkas" neklysta,
rašydamas, kad naujasis Vil-
niaus vyskupas yra tas pats,
kuris pirm penkių metų laikė
paskaitas apie socialius daly-
kus Chicagoje. Jis pirma to
buvo surengęs socialius sa-
vaitinius kursus Kaune.

Vėliau gal mums atsis pa-
duoti ištisą gyvenimo aprašy-
mą to mus mokslininko, vei-
kėjo ir vyskupo.

VALGIS IR JO GAMI- NIMAS.

Šiais laikais, kada valgomis
daiktai taip yra brangūs,
mums gal nekarta norisi, kad
stotusi taip, jog visai nereikė-
tų valgyti. Nei mes galim
gauti tokių miltų, kokių norė-
tume, neigi gauname tiek cuk-
raus, kiek mums reikia. Kaip-
gi tad gali vyrai tikėtis gerų
pietų, kada viskas taip bran-
gu, o da prie to, esame pri-
verstos vartoti dalykus, apie
kurių virimą nieko nesupran-
tame? Mano groceris, pavyz-
din, man sako, kad jei aš no-
riu penkis svarus kvietinių
miltų gauti, tai kartu turiu
imti penkis svarus kitų kokių
miltų, kaip tai: miežinių ar
ryžinių. Aš niekad nei negir-
dėju apie miežinius miltus
ir man duona iš jų iškepta nei-
kiek nepatinka. Betgi už ne-
kurio laiko aš dažnoju, kad
visi laikraščiai pagarsino re-
ceptus, duoną iš miežinių mil-
tų kepti, iš ko pasirodė, kad
mano miežinė duona nebuvo
gera vien del to, kad aš neži-
noju kaip ją iškepti.

Jei mes vien sau perstatom
kiek tukstančių žmonių kitose
šalyse badu miršta, tai mes
esame pasiryžę su jais kuo tur-
tume dalintis ir išmokti var-
tojimą visokių užvadų. Mes
tankiai girdime tą sakinį, kad
"Valgis karę išlaimės", taigi
mes jaučiam esant tame tikra
pagelba, jei stengiamės išmok-
ti kaip valgi geriau pirkti ir
kaip jį sutauptinti.

Nekuriams iš mūsų gal ir
sunku suprasti, kodėl Suve-
nytos Valstijos siūnia kviečių
talkininkams, o mums liepia
visokius užvadus vartoti. Ko-
del, mes gal sakom, įjems ne-
pasinči kornų, miežių, ar kitų
miltų, o sau nepasilikti kvieti-
nius miltus. Bet laivai yra
taip neskaityti, kad yra pri-
verstinai siūsti tik labiausia
sotiniančius produktus į aną
pusę, tokiu būdu mažinama
svarumas. Kvietiniai miltai-gi
ypač yra toks produktas. Kornų
miltai ne taip svarbus ir
greičiau gadinasi, kas tiesa, ir
apie kitokius nekvietinius mil-
tus. Net ir prie šitokių aplin-
kybių mums yra daleista, var-
toti daug daugiau kvietinių
miltų, kaip moterims Prancu-
zijos, Belgijos ir tt., o jos-gi
kenčia nuo karės daug dau-
giau, negu mes kad kenčiame.

Sviestas—tai vėl klausimas.
Sviestas taip pabrango, kad jo
visai negalima pirkti. Mes rei-
kalaujame riebalų savo vaigų-
je, bet randasi apart sviesto
ir kitokio riebumai, kuriuos
galima suvartoti. Tapo pat-
virtinta, kad kareivių žaidžios
daug greičiau gija, jei jie ga-
mina sviesto prie savo valgio,
užtat mes siūniame sviestą
į aną pusę. Vaikai irgi turi
butinai vartoti sviestą, bet su-
augę žmonės gali vietoj to var-
toti oleomargariną. Tas yra
daug pigesnis ir yra geresnis,
negu prastas sviestas.

Paskutiniiais laikais buvo
gana sunku tiek cuk-
raus gauti, kiek mums
norėtusi. Anglija visai
savo cukraus negamina, o gi
ir kiti talkininkai daug mažiau
jo dabar augina, negu pirmiau.
Kareivis, kuris gauna porci-
jas cuktaus prie valgio, gali
daug toliau eiti ir šalčio ne-
taip bijo, negu tas kareivis,
kuris cukraus visai negauna.
Šito delei mes siūniame
cukrų kiton pusėn, o patys ap-
sichiname su mažiau.

(Pabaiga seka).

Pirkite "Draugo" Šerus

DALIVAUKITE KONTESTE

"Draugo" Bendrovė platina žinią, užtat
didina Jūsų kapitalą.

I keletą mėnesių turi būti parduota šerų už \$25,000.00.
Šerai ne tik neprapla, bet, greičiausiai nei gerą pelną
Vienas šerą \$10.00. Galima pirkti ir daugiau, kaip vi-
nų šerų.

Gera progą indėti pinigų į praklaiv ir pelningą bi-
nį. Broliai katalikai ir sesers katalikės! "Tinkimo savo dien-
raštį į savo rankas; patarkite jo savininkais".
Dabar eina lenktynės — kontestas. Konteste gali daly-
vauti arba tam tyčia susidarę komitetai, arba ir pavieniai
žmonės.

Vieni dalyvausieji konteste komitetai (arba pavieniai),
kontesto laikui pasibaigus gaus dovanų tam tikrą nuostimtį nuo
atsiūtų pinigų. Be to dar tiems kontestantams (komitetams,
ar pavieniems), kurie tuo laiku prisigaus daugiausiai aplinkaičių
į šerinius kartu su gatavais pinigais — tie gaus dar extra
dovanų.

1-moji DOVANA—knygynas už \$20.00 ir 3 kopijos
"Draugo" už dyką—pagal nurodytą adresą patol, pa-
kol "Draugas" eis.

2-oji DOVANA—knygynas už \$100.00 ir 2 "Dra-
go" kopijos už dyką.

3-oji, 4-oji, 5-oji, 6-oji, 7-oji, 8-oji, 9-oji ir 10-oji do-
vana—po 3 "Draugo" kopijas už dyką nurodytiems as-
menims.

ATSILIEPKITE!

Reikalaujami instrukcijų ir kvitacijų knygučių

Rašykite žino adresu:

"DRAUGO" KONTESTAS,

1800 West 46th Street,

Chicago, Illinois.

REIKIA PAREMTI DĖDĘ SAMĄ.

Didžiulė karė jau pasibaigė.
Neužilgo visam pasaulij už-
viešpataus taika. Bet šandie
Amerika Europoje turi dau-
giau kaip du milijonų savo
kareivių. Tie kareiviai ten yra
reikalingi, kol pasibaigs tai-
kos kongresas ir kol galutinai
bus pravesta taika. Tuos vi-
sus kareivius reikia pavalgy-
dinti, aprengti ir paskui lai-
mingai pargabenti namo. Ka-
rės departamentas sako, kad
vieno kareivio užlaikymas Eu-
ropoje per metus mūsų vy-
riausybei atsieina \$423.27.

Karės metu amerikoniška
armija Europon buvo gaben-
ma su greitumu po 250,000
vyrų kas mėnesis. Tuo tikslu
padaryta didelių išlaidų. Nes
vyriausybė davė kareiviams
visokių liuonumą. Kareiviai ne-
galėjo turėti jokių nesmagu-
mų, nes visakuom buvo apru-
pinti.

Kareivių sugrąžinimui rei-
kės laiko ir išlaidų. Kad juos
visus sugrąžinti tokino pat
greitumu, reikia aštuonių mė-
nesių. Suprantama, nebus rei-
kalo taip skubiai juos gaben-
ti atgal. Bet jų atgal gaben-
imas taippat bus surištas su
didelemis išlaidomis.

"Mes dabar privalome fi-
nansais remti taiką taip, kaip
pirmiau remėme karę", pa-
sakė pinigyno sekretorius Mc-
Adoo.

Tas reiškia, kad šios šalies
gyventojai dar gaus progos
išreikšti savo patriotizmą.
Baigianties kare ir po karės
vyriausybė prisiėis turėti
daug išlaidų. Tad gyvento-
jams ir toliaus prisiėis Dėdė
Samą paremti pinigais. Visi
ji remis ir tuo būdu išreikš sa-
vo patriotizmą.

Tuo tikslu šalies vyriausy-
bė paskelbs gal dar vieną lai-
sės paskolą. O gal bus pas-
kelbta tų paskolų dvi ar dau-
giau.

Tas nieko nereikšia. Tegu
tų laisvės paskolų buma kadir
kelios. Reikia paremti Dėdę
Samą.

Ir mes jį paremsime. Nes
jis mums davė laisvę. Jis ir

tolesniai mums užtikrina tą
laisvę. Dėdė Samą remdami
mes ir patys sau gerai paca-
rysime. Nes jam paskolintus
pinigus paskirtu laiku at-
gausime su geru nuostimiu.

Reikia paremti Dėdę Samą!

L. R. K. LABRE, SA-GOS
CENTRO VALDYBA.

Dvas. vadovas kun. Mykolas
Krušas, 3230 Auburn ave., Chi-
cago, Ill.

Pirm. Antanas Nausėda, 1658
Wabans ave., Chicago, Ill.

Vice-pirm. Pranas Vergyga,
4539 So. Marshall ave., Chi-
cago, Ill.

Nut. rašt. Julijonas Šliogeris,
1424 So. 50th Ct., Cicero, Ill.
Fin. rašt. Aleks Dargis, 726 W.
18th st., Chicago, Ill.

Išdin. kun. Antanas Staniukyn-
nas, 2634 W. 67th St., Chicago,
Ill.

SIANDIE VAKAR.

prieš einant gultų reikia suval-
gyti 3 saladinus Partola, jeigu
viduriai yra užkietėję, jeigu turi-
te galvos skaudėjimą, žagsite ir
neturite epetito.

Saldainiai Partola, kaip visiems
yra žinoma, tikrai ir gerai per-
naktį paluosuoja užkietėjusius
vidurius, išvalo kraują ir ant ry-
tojais ataikele jausitės lig atga-
vinta žmonėmis. Partola išva-
lo organizmą, prašalino galvos
skaudėjimą ir padaro žmogų nor-
maliai stovį.

Partola žinoma visame pasa-
lyje ir už gerą veikimą jį buvo
apdovanota medaliais šešiose vi-
sąsaulinės parodose.

Partola reikia turėti visados,
akip sakoma, po ranka, delto rei-
kia jas pasirūpinti iš anksto. Ko-
nuose namuose privalo rasti
Partola.

aPartola saldainiai yra malonus
del skonio ir gardūs. Jos tinka
vyrams, moterims ir vaikams.
Partola saldainiai parduoda di-
deles dėžutes, kurios kainuoja
tikiai vienas dolieris, 6 dėžutės už
5 dolierius.

Mes turime labai daug laiško,
š visų kraštų, kuriuose žmonės
dekoja už gerą ir pataria visiems
vartoti Partola. Gaukite ir jus,
tuomet persitiksintė.

Užsakymus ir pinigų reikia
siųsti sekanciu adresu:

APTEKA PARTOLA,

160 Second Avenue,
New York N. Y. Dept. L. 4.

(130)

Stocks ir Bonds, Bankai ir Baudon-
dai veikia daktas. Andrews & Co.,
109 So. La Salle St., Chicago 1900 m.

Lietuviai Amerikoje.

LONG LAKE (CAMP-BELLSPORT, WIS.).

Siomis dienomis čionai atvyko p. Ig. Žalpyš iš Chicago, Ill., (4523 Ashland Ave.) ir nusipirko gražią ukę su gyvuliais ir padargais. Žingeldu buvo paklausti, kuomet p. Žalpyš pradėjo pasakoti, kiek jis laiko ir pinigų praleido bevažinėdamas po Illinois, Michigan, Wisconsin ir kitas agentų giriamas vietas, bet veltui. Iš visų atžvilgių patogiausią ukę rado ir tuoju nupirko musų gražioj ir lietuviais apgyventoj kolonijoj. Todel ir nestebėtina, kad musų kolonija auga su nepaprastu greitumu. Siomis dienomis ir vėl keli lietuviai iš Chicago atvyks pasirinkti sau gerų farmų, kurių dar čion yra daugybė. Linksma ir smagu mums vietiniams lietuviams, kad vis daugiau su laukiamie saviškių; nes kuodaugiau musų čion bus, tuo labiau bendromis spekomis galėsime veikti tėvynės ir bažnyčios naudai. Girdėjau, kad musų kunigas ir parapijos pranašas buv 1919 Naujų Metų naktis išperėsiant du gražiu — naudingų paukščių: S. L. R. K. A. kuopą ir Tautos Fondo skyrių.

“Zvirbio” Tėvas.

EXPORT, PA.

Export kolonija visai mažai. Lietuvių randasi tik apie 20 šeimynų. Bet žmonėliai yra gana darbūs ir atjaucia tėvynės reikalus, ypač Tautos Fondą.

Exporto lietuviams Tautos Fondo centras paskyrė rinkti i Kalėdinį Fondą 25 dol. Tokią pinigų sumą surinkti exportiečiams tik juokai. Jie tikisi surinkti du arba tris ir keturis syk tiek. Jie žada nepasiduoti kitoms lygioms Exportui kolonijoms.

Bravo exportiečiai! Stokim visi petys i petį ir gelbėkime tėvynę. Aukokime sulig išgalų bile tik išvystume laisvą Lietuvą.

Vietos Tautos Fondo 91 skyrius nutarė surengti balių kuris įvyks subotoj, lapkr. 30 d. Balius bus su išlaimėjamu grojamos mašinos. Pelnas eis Tautos Fondui.

Visi exportiečiai, taipgi ir iš apylinkių, yra kviečiami atsilankyti i tą balių. Kožnas privalo atminti, kad atsilankydamas i tą balių prisidės prie gelbėjimo ir iškovojoimo laisvės musų brangiai tėvynei Lietuvai.

Exporto lietuvius.

CICERO, ILL.

Mokinių vakaras.

Puikų vakarėlį žmonės išvydo Sv. Antano parapijos svetainėje, lapkričio 24 d. Jo programą išpildė parapijos mokyklos mokiniai ir mokinės. Atidarant vakarą gerb. klebonas, kun. H. J. Vaičiūnas pasakė prakalbėlę. Išmaršavo burelis mergaičių, po eilė vaikų iš šalin, ant scenos. Sudainavo “My Country”. Ir vėl numaršavo nuo scenos. Po to išėjo ant scenos dvi eilės vaikų ir dryliavo. Paskui išėjo Mar. Bubiniūtė, pasveikino gerb. kleboną ir išreiškė jam linkėjimus. Išėjo burelis mažų mergaičių ir vaikų ir sustoję uždainavo “Lietuvą Brangi”. Tas sužavėjo visus. Sunku išreikšti

ką kožnas jautė. Rodos, regis savo tėvynę. Paskui išėjo St. Bubiniūtė ir padeklemau eiles. Paskui dvi eili lietuviskai pasirėdžiusių mergaičių, su lietuviška ir amerikoniška vėliava priešakyje gražiai padryliavo. Reginys buvo žavėjantis. Paskui padeklemau J. Mozeris ir Vincas Balsis, kurie kaip paprastai, žmonėms patiko.

Po to burs mergaičių išėjo su lėlimis rankose. Padeklemau ir padainavo. Paskui pasirodė burs vaikų su kaukėmis. Prijuokino visus.

Mar. Buckley (miesto kolektooriaus duktė, svetimtautė) padeklemau. Šituo tarpu eilė mergaičių apsakė apie šventę “Thanksgiving”. Paskui nemažai žmonės prijuokino žydelką su savo kromelin. Žydelkos rolę puikiai atlošė Ona Valaičiūtė. Po to mergaičių burs dryliavo. Paskians buvo sudainuota “Lietuva Tėvyne Musų” ir “Star Spangled Banner”. Užbaigiant programą gerb. klebonas, kunigas H. J. Vaičiūnas, trumpoje prakalbelėje išreiškė padėką už vakaro pasisekimą. Ypatingai dėkingi žmonės yra seersims, mokytojoms už jų trusą surengime vakaro.

Žmonių buvo pilna svetainė.

WORCESTER, MASS.

Tautos Fondo skyriaus rūpesčiu čionai prasidėjo Laišės Savaitė. Lapkričio 24 d. atsibuvo pirmas vakaras “Realto” teatre. Šio vakaro programą išpildė Sv. Kazimiero parap. choras vedamas p. A. Z. Vismino. Kalbėtojų buvo p. J. Kaupas, kuris savo turtinga kalba suteikė mums labai daug naudingų žinių iš vėliausių nuotikių Lietuvoje. Taipgi kalbėjo ir kun. J. Jakaitis apie Lietuvos reikalus.

Antras vakaras bus surengtas parapijos svetainėje, lapkričio 28 d. Vakaro tvarką ves A. L. R. Moterų Sąjungos 5 kuopa. Kalbėtojai bus: kun. K. Urbanavičius iš Montello, Mass. ir p-lė A. E. Petruskaitė iš Waterburio, Ct.

Trečias vakaras atsibuos gruodžio 1 d. Vakaro programą pildys L. Vyčių 26 kl. Kalbėtojais bus p. L. Šimutis iš Brooklyn, N. Y. ir kun. J. Čaplikas.

Per tuos du vakarus kokios pasekmės bus, ateitis parodys. Bet pirmas vakaras parodė puikią pradžią, surinko i Tautos Fondą \$1,400. Lapkričio 11 d. surinko per vietinio kalbėtojo prakalbą apie \$700. Tai jau worcesteriečiai varo trečią tukstantį nuo 11 d. šio mėn iki 24 d. Puiki pradžia per trumpą laiką.

Šio vakaro bėgyje pirmąją gausią auką suteikė Sv. Kazimiero par. choras. Programo vedėjas paaiškino, jog puikią įžangą šio vakaro padaro Sv. Kazimiero par. choras, kuris mus palinksminas ne vien su dainomis, bet ir su auka \$57. Toliaus pasirodė ant scenos minėtas choras ir užtraukė Amerikos himną: “Stas Spangled Banner” ir Lietuvą tėvynę musų. Paskui sudainavo “Paaukokim savo jėgas brangiai Lietuvai”. Ši daina žavėto žavėjo žmonių širdis ir, rodos, ragino aukoti brangiai Lietuvai, kelti ją iš grabo ir stiprinti jos jėgas.

Taipgi sudainavo ir daugiau puikių dainų, kurių vardą neatsimenu. Paskui dainavo solo p-lė El. Baltrušaitė. Labai jausmingai sudainavo, “Neverk tėvyne”. Taipgi dainą “Ilgai, ilgai be tėvelio”, sudainavo p-lės: O. Karsokaitė ir El. Baltrušaitė. Sudainavo ganėtinai jausmingai; buvo atšautos kelios kartus. Ant galo sudainavo p. A. Purvinskas del palinksminimo žmonių “Prirodino seni žmonės”. Antrą punktą atsakė p-lė El. Baltrušaitė.

Kaipo pirmą auką šio vakaro bažnytinio choro, tai priiminsiu aukavusiųjų narių vardus. Po 5 dol.: A. Z. Visminas, Pr. Navickas. Po 2 dol.: P. Puišis, M. Šukitė. Po 1 dol.: kun. J. Čaplikas, El. Baltrušaitė, E. Baltrušaitė, O. Karsokaitė, O. Kereišiūtė, M. Grinevičiūtė, A. Purvinskas, J. Žemaitaitis, V. Cincilevičius, J. Likas, A. Alininas, J. Marcinkevičius, K. Tirliskas, J. Kulvelis, P. Struckauskas. Po 50c.: R. Rezelgiūtė, J. Čėsna, A. Kaminskas. Po 25c.: L. Simaniūtė, M. Aleksuniūtė. Su smulkiomis aukomis sudėjo laike praktiko minėtas choras \$32.44. Iš kasos paaukojo \$25. Viso labo \$57. Kas daugiau iš bažnytinių chorų paaukos i Tautos Fondą?

Mums butų malonų išgirsti, kad kuris nors iš bažnytinių chorų “subytintų” mus, worcesteriškį, bažnytinį chorą su aukomis, nes dabar bene pirmą vietą užima. Tegul atsiranda daugiau tokių.

Gluosnis.

NEW HAVEN, CONN.

Per L. Šimučio prakalbą lapkričio 24 d. vietiniai lietuviai sudėjo i Tautos Fondą 4,100 dol. Dėjo daugiausia šimtinėmis. STATYS VALICKUS didžiausią dovaną Lietuvai suteikė, duodamas 250 dol. Kas ji “subytis”?

Aukavusiųjų vardai:

St. Valiekus		250.00
Iz. Dambrauskas		150.00
Alekas Aboja		125.00
Jonas Micekevičius		100.00
Pranas Tamošaitis		100.00
Petras Milašius		100.00
Kaz. Pauliukaitis		100.00
Juozas Balkus		100.00
Fel. Rumsas		100.00
Kaz. Bakšys		100.00
Jurgis Barasa		100.00
Jonas Račyla		100.00
Antanas Diržis		100.00
Jonas Usorius		100.00
Apol. Petraitienė		100.00
A. Dubravolkskaitė		100.00
Pranas Skadas		100.00
Jnoz. Kuncevičius		100.00
Pranas Paleiunas		100.00
Kun. Karšauskas		100.00
Pr. Mačiulaitis		100.00
Pr. Cicirka		100.00
Jurg. Rukšmaitis		100.00
Šv. Prancišk. Dr. ja		100.00
Magdė Laisaitė		50.00
Kaz. Skarulis		50.00
Pet. Taparauskas		50.00
Jonas Milius		50.00
Klem. Velykis		50.00
Pranas Jonušas		50.00
Petras Jurgela		50.00
Mik. Pališka		50.00
Jonas Černis		50.00
Edv. Tamulevičius		50.00
Edv. Tamulevičius		50.00
Jonas Miknaitis		50.00
Vladas Vijnas		50.00
Ona Stepulevičiūtė		50.00
Pr. Sadauskas		50.00
Jonas Joga		50.00
VI. Grubliauskas		50.00
Pr. Taragauskas		50.00
Jonas Kazlauskas		50.00
Kitų aukavusiųjų vardai ir visa atskaita bus kitame “Garso” numeryje.		

Tautos Fondo Reikalais.

(Pabaiga iš praeito num.)
CHICAGO SU APTELIN. KEMIS (SIJUDINA).

Buvo manyta, kad Chicago šimet nekaip pasirodys. Mat pirmosios žinios rodė, kad tenatiniai lietuviai dotenimėis aukomis tikinasi, na o kas penkinę ar dešimtinę paklos, tas jau Chicago akyse didelę auką davė. Žinoma. Chicagoj daug lietuvių ir jei jie penkinėmis visi užmombarduoti — pati viena Chicago daugiau \$50,000 skirtos sumos sudėtų. Bet Lietuvos teismo valandai atėjus, reikia tiek duoti, kiek kas tik gali. Pirmutinė žinia, kad Chicagoj bus didelio sujūdimio ir gausių pasekmių atėjio iš Cicero, Ill., Chicagoj greito miestelio, Cicero lietuvių pradžioje ofensyvo taip šoktelėjo, kad gera paseknė užtikrinta. Mat Cicero T. F. skyrius Kalėdų Dovanų jau atsiuntė \$300.00 ir tokia gražia pradžia pasiukvatines, žada mums verst i Lietuvos kalėjimo sienas. Valio.

J. Lachowicz, Chicagietis, iš pavardės atrodytų lenkas, bet tikrenybėje jis lietuvis, o kad taip yra ir kad savo patrijotiškumą parodyti, jis T. F. paklojo \$10.00, kuriuos M. Mažeika Centran prisiuntė. P-as M. Mažeika yra T. F. 43 skyriaus raštininku ir iš jo laiško aišku, kad North Sidėje bus tokių ir panašių aukų nemaža. Dieve jiems padėk!

KOLONIJOS JUDA.

Iš Homestead, Pa., ateina smagios žinios. J. Grebliunas, 23 T. F. skyriaus raštininkas praneša, kad jie lengvai jiems skirtą dalį surinks ir ant magaryčių dikta kaupą užkraus. Homesteadui buvo skirta \$500.00 pakloti, o jis jau turi suvirš \$400.00 sudėjęs, o darbą dar tik pradėjęs.

Smarkų prisirengimai ir gera pradžia padaryta Westfield, Mass., ir Athol, Mass. Westfieldo žinios tuo malonesnės, kad ten draugijos su judo. Taip Sv. Kazimiero draja skyrė \$100.00, o kad reiks, ir magaryčioms pridės. S. L. R. K. A. kuopa \$15.00 patiesė.

New Haven, Conn., irgi kitoms kolonijoms pavyzdį teikia. Ten gerą darbą varo Sv. Pranciškaus draja. Ilgiausių jai metų!

Worcester, Mass., kuris rankovėje užsiuvęs sau laiko luktantį, žada visas kolonijas pamėginti. Jie ir Hartfordo lietuviams, nors jiems kreditą atiduoda, užsileisti nemano.

Visame sujūdimė pasigendama Bostono ir Pittsburgho. Pittsburghas ketina savo “mač” parodyti, bet kur Bostonas? Pateikome to Bostono, kuris peraitais metais striokan kitas kolonijas invarė, gausias aukas Lietuvos laisvei klodamas. Kur tas Bostonas? Pasirodyk!

CAMBRIDGE, MASS., GRAŽIAI PASIRODĖ.

Kun. P. Juškaitis prisiuntė Kalėdų dovanų iš Cambridge, Mass., \$440.27. Gi paskirta jiems buvo tik 500 dol. Iki tos sumos tik 50 dol. betruksta. Bet jie tuomi nepasigundina. Sako, privary-

sią mažiausia penkis sykius daugiau, negu buvo jiems skirta. Juk tik darbo pradžia.

Ir Binghamton, N. Y. jau dirba. P-lė O. Kivčekaitė prisiuntė mums čekį ant 33 dol. ir Sv. Marijos Magdaleonos Draugijos. Matote, kaip moterys pamylė Lietuvą. Pačios aukas deda ir draugijos iš kasos skiria.

Indiana Harbor, Ind. Ne-kaip daug ten lietuvių. Ir T. F. skyriaus nėra. J. Povilaitis rašo: “prisiuntė Jums čekį vertės 30 dol., kuriuos skiriame Lietuvos laisvei atgauti”. Tuos pinigus sudėjo viena šeimyna.

Brooklyn, N. Y. varosi primyn. P. Sniolis ir Petr. Sniolienė atnešė “Garson 15 dol. kaip Kalėdų Dovaną. Tą patį padarė ir K. Dambrauskas. Jis davė 10 dol. Povihono eidamas po namus surinko \$14.67. K. Brusokas atsiuntė čekį \$25.00 vertės. Nors per šią savaitę Brooklynė nedaugiausia surinkta, visvien nestovima ant vietos.

Ši sykį Kalėdų fondas sto- višiai:

Hartford, Conn.		\$2036.00
Rochester, N. Y.		1760.00
Brooklyn, N. Y.		534.33
Philadelphia, Pa. (Sv. Kazim. parap.)		510.00
Cambridge, Mass.		440.27
Cicero, Ill.		300.00
Waterbury, Conn.		450.00
Homestead, Pa.		400.00
Chicago, Ill. (Dievo Ap. parap.)		216.00
Simsbury, Conn.		180.00
Manchester, N. H.		127.00
So. Manchester, Conn.		125.85
Wilkes Borre, Pa.		117.00
Chicago, Ill. (Sv. Jurgio parap.)		41.00
Binghamton, N. Y.		33.20
Indiana Harbor, Ind.		30.00
Moline, Ill.		20.00
Middleton, Conn.		15.00

Sykiu \$7,323.65

Vėliau pranešta, kad tri: New Haven, Conn. \$4,100.00 Bridgeport, Conn. .. 1,600.00 Worcester, Mass. .. 1,600.00 Harrison, N. J. 1,140.00

NAUJI TAUTOS FONDO SKYRIAI.

131 skyrius susitvėrė spalio 17 d., 1918, Berisso F. C. S., Argentina. Jonas Totila pirm., Pr. Makauskas-rašt.

132 skyrius susitvėrė lapkričio 18 d., 1918, Shenandoah, Pa. P. Karvojus-pirm., T. P. Križanauskas-raštin., J. Visockis-izd.

133 skyrius susitvėrė lapkričio 18 d., 1918, Simsbury, Conn. Juoz. Petruskauskas-pirm., Bet. Kazlauskas-rašt. Julius Pacevičius-izd.

L. Šimutis,

T. F. sekretorius.

PADEKAVONĖ.

Jonas Kanauskis turėjo provą su Miku Javurskiu ant \$1,500. City Hall ant 11 floro. numeris 1114, advokatas J. Wolonas išlošė provą ant \$1,000. Dekavojų gerb. adv. Juozapui Wolonui už išlošimo provos. Taipgi patariu ir kitiems kreipties prie jo. Ačiū labai širdingai.

(Ap.) Jonas Kanauskis.

MES PERKAM LIBERTY BONDS UŽ CASH.
4517 SO. ASHLAND AVE.

LET POINATOES FIGHT
They Save Wheat When you eat Potatoes don't eat Bread
U. S. FOOD ADMINISTRATION

PUSPADŽIAMS SKURA.

Mes siūlome geriausio aršalo skuros padams šimtelius nuo 25c iki 15c. už porą, geriausio aršalo skurės nuo 75c iki \$1.00 už svarą. Viena, visa, guminiui apsaui, plaktukai, apsaucama peilia, gurkūnai, tiktojos reikalingos tulkis už labai mažas kainas. atsiukite ir persitikrinkite.

Leather & Finding Store
K. Kaplan & Sons
4608 So. Ashland Ave.
Telefonas Yards 3444.

AR ESI VARGINAMAS SU VIDURIAIS?

Jeigu taip, tai turi būtinali pamėginti ginklį “Hexa Pills” 25c ir 50c pakelia.

Prisiukite krassos žonkeli, o gau site dykal sampelį. Ant pardavimo pias

Hecht's Cut Rate Drug Store
3459 So. Halsted St.

Prisiukite ir kiti vaistai par- duodami pigiau negu kitur.

Telefonas Boulevard 7179

DR. P. ŽILVITIS

DAKTARAS

CHIRURGAS

3315 South Halsted Street CHICAGO, ILL.

JOSEPH C. WOLON

Lietuvis Advokatas

29 SO. LA SALLE STREET

Gyvenimo Tel. Humboldt 97

Vakaras 2911 W 22nd Street

Tel. Rockwell 6989

CHICAGO, ILL.

parap.) 216.00

Simsbury, Conn. 180.00

Manchester, N. H. 127.00

So. Manchester, Conn. 125.85

Wilkes Borre, Pa. 117.00

Chicago, Ill. (Sv. Jurgio

parap.) 41.00

Binghamton, N. Y. 33.20

Indiana Harbor, Ind. .. 30.00

Moline, Ill. 20.00

Middleton, Conn. 15.00

Sykiu \$7,323.65

Vėliau pranešta, kad tri:

New Haven, Conn. \$4,100.00

Bridgeport, Conn. .. 1,600.00

Worcester, Mass. .. 1,600.00

Harrison, N. J. 1,140.00

NAUJI TAUTOS FONDO SKYRIAI.

131 skyrius susitvėrė spa-

lio 17 d., 1918, Berisso F. C.

S., Argentina. Jonas Totila

pirm., Pr. Makauskas-rašt.

Jonas Velža-izdin.

132 skyrius susitvėrė lap-

kričio 18 d., 1918, Shenando-

ah, Pa. P. Karvojus-pirm.,

T. P. Križanauskas-raštin.,

J. Visockis-izd.

133 skyrius susitvėrė lap-

kričio 18 d., 1918, Simsbury,

Conn. Juoz. Petruskauskas-pri-

min., Bet. Kazlauskas-rašt.

Julius Pacevičius-izd.

L. Šimutis,

T. F. sekretorius.

PADEKAVONĖ.

Jonas Kanauskis turėjo

provą su Miku Javurskiu ant

\$1,500. City Hall ant 11 floro.

numeris 1114, advokatas J.

Wolonas išlošė provą ant

\$1,000. Dekavojų gerb. adv.

Juozapui Wolonui už išlošimo

provos. Taipgi patariu ir ki-

tiems kreipties prie jo. Ačiū

labai širdingai.

(Ap.) Jonas Kanauskis.

MES PERKAM

LIBERTY BONDS

CHICAGOJE.

Pirmadienis, Gruodžio 2 d. Paulina. Silvianus.
Antradienis, Gruodžio 3, d. Fran. Ksaver. Cof. Birinas.

PASOVĖ GIMINAITĖ.

Willis E. Straight pavojingai iš revolverio pašovė savo giminaite Anna Carroll, išlaikant ją su kumščiu gyveno po num. 3842 No. Kenneth ave. Pašovė ją savo namų prieangį.

Straight suimtas ir nepalaidziamas, kol bus išgautas nuo pašautosios lindinimas. Jis pasakoja, jogei prietamose būvęs pamatęs, kad koks vagilius įsikraustęs į namus.

PELEDA APMUŠĖ ŽMOGŲ.

Vasariniame rezorte Grassy Lake, Ill., rezorto savininkas John O'Connor pašovė didelę baltą pelėdą. Kuomet prie pašautosios prisitartinio, toji visu smarkumu užatakavo žmogelį. Skaudžiai apmušė, apdraskė. Kiti atbėgę žmonės jį apgynė ir pelėdą visgi užmušė.

Užmušta pelėda svėrė apie 70 svarų.

BUS GALIMA DAUGIAU VARTOTI CUKRAUS.

Tomis dienomis cukraus administracija turės paskelbti, kad vienas žmogus per mėnesį gali suvartoti keturis svarus cukraus vietoje trijų.

Gruodžio 15 d. cukraus administracija (vadinasi "divizija prie maisto biuro") paliaus gyvoti. Cukraus tvarkymas nebus reikalingas.

TEISEJAS MAHONEY IŠKELIAUJA PRANCUZIJON.

Praeitais metais rinkimais teisėjas Mahoney buvo kandidatas į municipalius teisėjus. Tačiau negavo reikiamojo piliečių balsų skaitlio.

Tad dabar jis įstojo Kolumbo Karžygių (Knights of Columbus) organizacijon, kaip sekretorius, ir tomis dienomis iškelti jį Prancuzijon.

Teisėjas Mahoney turi sūnų Prancuzijoje.

Kuomet prasidėjo karas, teisėjas pasidavė amerikoniškiems karvedžiams, ir joms dažnai slėptinai dirbė, kaipir savo vaikams.

THOMPSONAS DAR KARTĄ NORI BUT Miesto MAJORAS.

Chicago majorui Thompsonui nepavyko ineiti senatam, tad jis dabar nusprendė darbuotis bet antrą kartą išrinktas majoru, ty. dar keturiems metams.

Tuo tikslu visus savo šalininkus paleido rinkti parašus po peteija, kuri reikalinga kandidatūrai.

Zinomas daiktas, parašus surinkti tai surinks, gaus vietą kandidatavime. Bet svarbus klausimas, kaip jį tai atsineš piliečiai su savo balsais.

Tompson, kaip miesto majoras, yra geras žmogus. Visas vargas tame, kad jis nepildė savo pasižadėjimų, kuriuos yra padaręs viešai piliečiams.

Šiandien ant jo galvos yra su gulę kuone visi Chicago laikraščiai. Jis kaltinamas už dabartinę betvarkę su gazo kompanija, su miesto komunikacija ir kitokiais reikalais.

Zinoma, politikoje atsirast dar kitokių priekabių. Ir tas, suprantama, pakenks majorui.

TIKRAI BUSIĄ PADIDINTOS TAKSOS.

Chicago advokatas Ettelson tvirtina, kad ateinančiais metais mieste tikrai busi padidintos taksos (mokestys) už nuosavybes. Tuo tikslu jau gaminamas prašymas į valstijos legislaturą.

Ateinančiais metais miestui reikės 12 milijonų dolerių. Salinių veikiai nebus. Kurgi pinigų gauti, jei neapkrauti specialėmis mokesčiais gyventojų?

Šiandien už kiekvieną šimtą dolerių nuosavybės vertės per metus imama \$1.10 taksų. Ateinančiais metais, su legislačijos leidimu, norima išgauti \$2.15 arba net \$2.40. Taigi daugiau kaip dvigubai.

Suprantama, kad gyventojai prieš tokį sumanymą pakels trukmą. Ir vargiai miesto ponai galės ką laimėti su tuo savo sumanymu.

REIKALAUJA MOONEY PALIUOSAVIMO.

Iš New Yorko ir iš kitur pareina žinių, kad darbininkų unijos bruzda, kalbasi apie generalų streiką. Darbininkai, suprantama, socialistų sukurstyti, reikalauja, kad arba žinomas Mooney, kuriam dovanta mirties bausmė, būtų visai paliuosnotas iš kalėjimo, arba kad būtų atnaujinta jo byla. Kitaip darbininkai visur pakels streiką.

Indomžiausia tas, kad už Mooney užstoja ir Amerikos Darbo Federacija. Šita savo narių skaitlumi ir intaka yra galinga organizacija.

Tad šiandien darbininkai visur bruzda. Ir nežinia ko galima sulaukti ateityje.

NEPASIBAIGIA ŽMONIŲ VEIKIMAS PRIEŠ GAZO KOMPANIJĄ.

Prieš gazo kompaniją žmonių veikimas nepasibaigia. Atina žmonės su stebėtinomis gais Lilonis. Katriems seniam piliečiams per mėnesį užmokėti pasuntro arba du dolierius už gazo suvartojimą. Šiandien reikalaujama net keliolikos dolerių.

Štai pora pavyzdžių: Mrs. A. Lyle rendavoja 4 kambarius po num. 1616 Prairie ave. Už spalį mėnesį jai gavo gazo bilą su \$93.14. Tai faktas.

C. E. Collins, 9954 Avenue H. už rugsėjį turėjo gazo bilą su \$2.70. Gi už spalį gavo bilą su \$17.67.

Ir taip begalo, bekrašto. Valstijinis prokuroras prieš kompaniją nieko neveikia. Renkas faktus. Laukiąs viršesnio teismo žodžio tuo reikalu.

POLICIJA BUSIANTI MILITARINIAM STOVYJ.

Aną dieną naujas Chicago policijos viršininkas buvo sušaukęs konferencijon visus policijos kapitonus. Šitiems įsakė butinai panaikinti visokių piktadarių Chicagoje, kad jų nei vieno neliktų mieste.

Isakė visą policiją padėti tiesiog militarini stovini. Policijonai privalo but civiliai miesto kareivai.

IS CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ.

CHICAGOS VYČIŲ IR ABELNŲ LIETUVIŲ DOMAI.

Pastarame L. Vyčių Chicago Apskr. susirinkime buvo nutarta surengti milžinišką vakarą — prakalbas, kuriose nuodugnai būtų išdestyta Lietuvos laisvės reikalai. Vakarą-prakalbą įvyks ketvirtadienį, gruodžio 5 d., Šv. Jurgio parapijos svetainėje, Bridgeporte. Yra pakviesti žymūs asmenys, iš kurių lupų išgirsime kaip dabartiniame, svarbiame momente stovi Lietuvos laisvės reikalai.

Vakaro programą išpildys žymūs Chicago jaunimo talentai.

Lietuva stovi laisvės prieangyje. Laukia valandos, kada nukris nuo jos rankų rėžiniai ir ji išeis pasaulin laisva.

Indomu yra išgirsti kaip tai įvyks.

Gi tame vakare bus išaiškinta.

Todel visi susirinkite paklausti.

Kviečia rengimo komisija.

PRIEŠMETINIS SUSIRINKIMAS TAUTOS FONDO 38 SK.

Gruodžio 2-ą dieną, 8-ą val. vak., atsibus T. F. 32 skyriaus priešmetinis susirinkimas, Šv. Jurgio parapijos svetainėje. Visi T. F. nariai teiksis minėtan susirinkimam atsilankyti ir priduoti skyriaus valdybai savo pavitavimo korteles suredinti metinės atskaitos. Taip-gi bus svarstoma labai svarbus mūsų tautos reikalai ir ant galo valdybos rinkimos kitiems metams.

Tatai visi skyriaus nariai nepamirškite atsilankyti. T. F. 32 Sk. Valdyba.

IS NORTH SIDES.

Šiompis dienomis mūsų kolonijoj lankėsi gerh. kun. P. Kemėsis rinkdamas aukas Šv. Kazimiero Seserų Akademijai. Kelėta sykių apie tai buvo rašyta "Drauge". Dabar tik parasyti pasekmes ir kiek northsidiečiai suaukojo labai Šv. Kazimiero Seserų Vienovynę.

Turbut, niekas neatspės, kiek surinko. Reikia pasakyti, kad niekas nei nesitikėjo, kad ši maža kolonija surinktų tiek aukų. Kiek-gi? Ogi \$811.68 jau surinkta. Bet dar ne viskas, nes draugijos dar aukos. Northsidiečiai nutarė padaryti didelę tukstantinę. Juozapas Giržiusas pažadėjo aukoti 100 dol., o jeigu draugijos sudėtų 90 dol., tai ir padarytų visas tukstantis. Nėra nei kalbos, kad northsidiečiai pavyzdį parodys lietuvių visuomenei. Matyt northsidiečiai jau gerai supranta katalikų mokyklų svarbą ir žino, kad tauta negali apsieiti be gerų mokyklų, kad mokykla, tai yra tautos pamatas, be kurio ir kulturingiausios tautos griuna, jeigu iš jos atimama doros mokyklos, kuriose mokinama Kristaus mokslas, meilė savo tėvynės.

Mums, lietuviams, katalikams, kitokio išėjimo nėra ir buti negali, kaip tik spiesties vienybėn, dėti pastangas įsigyti augstesnę mokyklą. Tada tautos gyvenimas bus užtikrintas.

Prieš progos reikia pažymėti ypato, kurios aukoję didesnes aukas. Po 100 dol.: gerh. kun. J. Kudirka, Judita Kriškaitė (šita mergina aukojė ir Labdarinai Sąjungai 100 dol.), Ignatavičienė, Silvestras Susis. Malonu labai, kad mes savo tarpe turime tokių mielaširdingų žmonių. Tai-gi dar kartą primenu, kad northsidiečių draugijos pribagtų visą tukstantinę. Jau Šv. Kazimiero draugija pažadėjo aukoti. Suaukojo \$16.55. Jis neatsilik. Lietuviai-kas neatsilik. Lietuviai katalikai, paremkime savas mokyklas. Laimė ir gerovė tautai bus ant visados.

Pajuris.

IS BRIGHTON PARKO.

Stebuklai! "Rojus" su bombarduotas.

Kaip kitur, taip ir šioje kolonijoj kaskart svaigalų pietintojai ir mėgėjai vis labiau smunka nuo koto. Ypatingai užėjus karės laikui, kada smuklinis raugas tapo prabangintas. Tat-gi, kad šiaip taip išsivertus, smuklininkai griebėsi visokių priemonių: vieni ant pareikalavimo baltais verges iš miesto gabeno, kiti tiesiog "rojų" steigė. Ir štai smuklėje ant 44 gatvės ir So. Washtenaw Ave. tapo įsteigtas žemiškas "rojus", susidedantis iš keletų girtuoklių vyrų ir moterių, kurie pasivadino Adomo ir Jievos draugija. Ant nelaimės tiems Adomams mėlynosoms ir Jievos raudonosoms lemta buvo trūptai gyvuoti; "rojaus" savininkas subankrutė, o patsai "rojus" už kurio laiko, apdegė, palikdamas keletą sveikų langų, bet ir tų buvo gyvavimas trumpas, nes vokiški "bomai" galutinai su visais remain išbombardavo. Ir dabar-gi vietoje buvusio "rojaus" riegso apdegę lentgaliai, stiklų šukės ir kitokia medžiaga. Adomai ir Jievos, netekę "rojaus", nežinia kur dingę. Žmonės sako, kad griuvėsiuose buvusio "rojaus" vaidinasi, o gal tai nelaimingos buvusio "rojaus" dušios. Bet kiti sako, kad ten naktiniai paukščiai slepiasi.

IS BRIDGEPORTO.

Praeitą nedėdienį susirinko keli vyrai pas p. S. Zubavičių pasiūnekuoti. Tarp kitko neužmiršo ir apie Lietuvą pakalbėti. Bekalbėdami apie jos reikalus sumanė, kad reikia sumesti kelis skatikus Lietuvos reikalams. Visi mieliai sutiko ir sudėjo kelis dolierius. Aukoję sekantieji:

J. Perminas \$10.00
S. Zubavičia 5.00
A. Jasaitis 5.00
J. Paulauskis 5.00

Viso \$25.00

Pinigai tapo perduoti "Draugo" redakcijai.

J. P.

Nuo red. Pinigus 25 dol. gavome, kuriuos pasiuntėm Tautos Fondui. Aukotojams ačiū!

IS TOWN OF LAKE.

Iš L. Vyčių 13-tos kp. veikimo.

Lietuvos Vyčių 13-ta kuopa laikė savo paprastą susirinkimą, kuris atsibuvo lapkričio 20 d. Davis Square parkučio svetainėje.

Nors iš pradžios narių neperdaugiausiai susirinko, bet vėliau priėjo pilna svetainė.

Visųpirma komitetai išdavė raportus. Pasirodė, kad viskas yra varoma pirmyn.

I šį susirinkimą atsilankė svečiai iš trijų kuopų, butent:

miškaitė (šita mergina aukojė ir Labdarinai Sąjungai 100 dol.), Ignatavičienė, Silvestras Susis. Malonu labai, kad mes savo tarpe turime tokių mielaširdingų žmonių. Tai-gi dar kartą primenu, kad northsidiečių draugijos pribagtų visą tukstantinę. Jau Šv. Kazimiero draugija pažadėjo aukoti. Suaukojo \$16.55. Jis neatsilik. Lietuviai-kas neatsilik. Lietuviai katalikai, paremkime savas mokyklas. Laimė ir gerovė tautai bus ant visados.

is 4-tos kp. P. C. Sodeikaitė ir St. Šimulis iš 16-tos kp., p-lė H. Jovaišaitė iš 36-tos kp. ir pirm. Kvietkus. Visi su kvietimais ir rengiamus vakarėlius. Užkvietimui priimti ir kuopa žadėjo ir rengiamus vakarėlius atsilankyti.

Iš Tautos Fondo Centro buvo prisiųstas laiškas paraginantis prie aukojimo Tautos Fondui. Nieko nelaukiant prasidėjo aukojimas. Aukoję sekantieji:

Po 10 dol.: P. Girtėnas ir M. Panavas.

J. Jagminas 5 dol.
Po 2 dol.: P. Gudžiūnas, A. Panavas, P. Vitkus.

Po 1 dol.: Z. Mestauskaitė, V. Staneikas, J. Purtokeas, M. Kniukštas, L. Rukšėnas, J. Parkauskis, M. Karlavičia, J. Dabravalskis, P. Petkus.

Smulkių aukų \$1.25. Viso \$36.25.

Ačiū visiems aukotojams. Be to nutarta iš kasos paaukoti 25 dol.

Dar kiti pasižadėjo kitame susirinkime aukoti.

Po susirinkimo visi linksmiai pasišoko, pažaidė. Prieš išsiskirstant sudainuota Lietuva Tėvynė Musų.

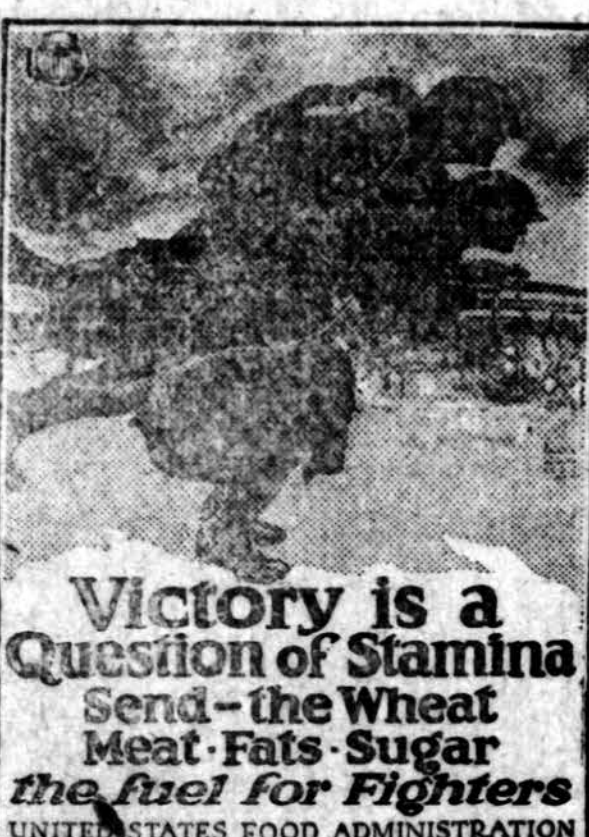
Bravo vyčiai 13-tos kuopos! Sekantis susirinkimas įvyks sėdėd lapkr. 27 d., 7:30 val. vakre, Davis Square parko svet. Geistina, kad daugiau narių atsilankytų į susirinkimą ir atsivestų naujų narių, kurie pataptų nariais praklinos L. Vyčių organizacijos.

Prie progos pranešu visiems Chicago Vyčių kuopoms, kad nei viena kuopa nerengtų vakaro sausio 1 d., 1919 m.

Tą dieną 13-ta kuopa rengia šeimynišką vakarėlį ir kviečia visas kuopas atsilankyti, nes vakarėlis bus tikrai indomus.

Apart kitko vakarėlyje bus daug įvairių naujanybių, kurių negaliu minėti. Kas atsilankys, tas pamatys.

Tiktai neužmirškite. Vakarelis bus sausio 1 d., 1919. Z. M.

Paieskau brolio Antano Stankaus Jis gyvena Kensingtone 5 metai atgal. Paeina iš Kauno gub. Raseinių pav. Kvedainės parapijos. Turu labai svarbų reikalą pas J. Prigeldikite man jį surasti. Jieva Brazaitienė, 4600 So. Wells St., Chicago, Ill.

Reikalingas jaunas vyras prie drabužių pardavimo, gera užmokestis, darbas pastovus. Goldstein, 4802 S. Ashland Ave.

SV. ANTANO DRAUGIJOS ADMINISTRACIJA, Waukegan, Ill.

Aleks Jankauskas — pirm. 919 — 8th St., Antanas Taučas, Vice-pirm., 1125 So. Lincoln St. Ant. Semaška — raštin., 1408 Lincoln St.

Ant. Bakšys — išdėninkas, 1327 So. Victoria St., L. Bakšis, Fin. rašt., 1331 So. Park Ave., Ildo globėjai:

1. Makuševič, 2. P. Kazdelevič, Markalkos.

Pr. Dapkus, M. Galinis.

Pranas Bujanaukas, — organo priž., 1112 — 10 St. Pr. Kapturaukas, Knygiva.

Misijos West Sidėje

Švenčiausios Marijos Aušros Vartų bažnyčioje West Side (2323 23-rd Place), 1 D. GRUODŽIO prasidės Misijos ir tęsis per 10 dienų. Pirmos 5 dienos skiriamos yra moterims merginoms ir vaikams, o antros 5 dienos vyrams. Misijas ves Gerh. Kun. Vincentas Kulikauskas Marijonas. Išanginis pamokslas bus pasakytas pirmoje nedėlioje advento per sumą. Tada bus pranešta taip-gi Misijų vedimo tvarka. Tomis šv. misijomis galės pasinaudoti netikėtai Westsaidiečiai, bet ir kiti aplinkiniai lietuvai.

Aušros Vartų parapijos klebonas.

AKJS:

Ligos išgydytos, nėra pavojaus, nėra skausmo. Daug serijonių akių ligų buvo išgydyta tik su vienu atsilankymu. Žvairios akys, silpnos akys, galvos skaudėjimas ir užimai yra priežastimi akių nuovargio.

AUSJS:

Kurtumas ir slogų ligos esti pralinamos per specialų gydymo metodą. Skaudėjimas, užimas ausyse, rašalinami, ausų tekėjimas. Išgydymas dvejopai: per sepcijalį gydymą ir operaciją.

NAUJAS DRAUGO KELIAUJANTIS AGENTAS.

Pranešame plačiai katalikų visuomenei kad 25 d. Lapkričio įgaliojome p. A. Petkevičių atstovauti "Draugo" reikalus. Jam pavedame priiminti prenumeratas, steigti agenturas, pardavinėti šerus ir knygas ir kolekтуoti užsilikusias skolas.

"Draugo" Adm.

Vincas Staneikas yra "Draugo" agenas Town of Lake. "Draugo" Administracija jį įgalioja šią savaitę West Side ir Brighton Parke aplankyti visus "Draugo" skaitytojus prenumeratos reikalais. Kiekvienas lietuvis gali jam užsimokėti už dienraštį "Draugo".

"DRAUGO" ADM.

NOSJS:

Bėdos pagelbėta. Sunkus dvėsavimas, užsiglaudę nosis, čiaudėjimas ir dusulis išgydomi per sepcijalį gydymą ir operaciją.

GERKLĖ:

Pakilę tonsilai išgydomi, ištinę gėles gydymas, užkimimas ir sunkumas dvėsavime paliuosuojama. Tonsilai gydomi gyduolėmis ir išgydomi per operaciją.

F.O. Carter, M.D.

Physician and Surgeon

120 SO. STATE ST., 2-ros LUBOS
Valandos: 8:30 iki 7 P.M. dienomis;
Nedėdieniais 10—12

Dr. M. Stupnicki

3109 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS

Valandos: 8 iki 12 ir ryto;
5 po pietų iki 8 vak. Nedėdieniais
Telefonas Yards 5032.

DRESS DESIGNING

Kirpimas, drabužių dizainas, drabužių gamyba. Mokinimas Power Machine stumi. Mokinimas gamama nuo \$15 iki \$50 ir savaitę, o galimas, išmokti trumpam laikui, už mažą kainą.

MASTER SEWING SCHOOL
J. F. KASICKA, FERTDENTIS,
118 N. La Salle Str., 4th Floor,
Skersai nuo City Hall

United States Food Administration License No. 96901

BANKES' The Best COFFEE 28c a lb.

Home Blend vežimų pardavėjai ir daug krautinių parduoda tą patį kavą po 35c.

GERIAUSIS SVIESTAS 65c	Dieščių Sviestas Labai geras po 32c	COCOA - Geriausia Bankes suligine su cent, koka, 1/2 svaro 14c	DAIRY SVIESTAS 50c
----------------------------------	--	--	---------------------------------

WEST SIDE 1844 W. Chicago av. 1378 Milwaukee av. 2054 Milwaukee av. 1045 Milwaukee av. 2612 W. North av.	1836 Blue Island av. 1217 S. Halsted st. 1832 S. Halsted st. 1818 W. 12th st. 3102 W. 22nd st. 2830 W. Madison st.	1510 W. Madison st. SOUTH SIDE 3032 W. North av. 3427 S. Halsted st. 4729 S. Ashland av.	NORTH SIDE 408 W. Division st. 120 W. North av. 2640 Lincoln av. 3413 N. Clark st. 3244 Indiana av.
---	---	--	--